

MLADOST

Izhaja 1. in 3. soboto vsakega meseca. □ Celoletna naročnina znaša 2 K, posamezne številke po 10 vin. □ □ □ □ □
Uredništvo: Fr. Terseglav, Ljubljana (Katol. tiskarna). □ □ □ □ □
Upravništvo: Lud. Tomažič, Ljubljana (Katol. tiskarna).

Št. 12.

V Ljubljani, dne 23. junija 1911.

Letnik IV.

Naša načela.

Orel in duhovnik.

Zadnje čase so se pri nekaterih odsekih pojavili med Orli in duhovnikom sicer majhni, a vendar ne tako neznatni spori, da ne bi bilo treba glede njih tudi v našem glasilu nekaj besedi izpregovoriti. Govoriti pa hočemo previdno, a jasno; in če bi v dobrem namenu šli v tem ali onem oziru predaleč, naj se nam ne od te ne od one strani nič ne zameri, zakaj zadeva je kočljiva.

Ni nam treba veliko poudarjati, da je prvi in neobhodni predpogoj za moč, rast in vspeh naše fantovske organizacije vseskozi sporazumno sodelovanje z duhovščino. Če bi vsi odseki »Zlato knjigo« dobro preštudirali in bi si vsi člani vtisnili v srce zlasti ona poglavja, ki govore o razmerju Orla do Cerkve in duhovščine, bi bili v tem oziru spori gotovo bolj redki. Redki so, bodi Bogu velika hvala, itak, zakaj v obče ni boljših prijateljev kakor sta slovenski Orel in slovenski duhovnik! »Moje veselje je bivati med mladino!«, tako lahko v duhu svete knjige poreče danes o sebi malodane sleherni slovenski dušni pastir in delo med fanti, s fanti in za fante je poživilo srce že marsikaterega duhovnika, mu vlilo poguma za težavni poklic, ga tolažilo v mnogih prevarah, mu vrnilo vero v človeško dobroto, mu odkrilo čudeža, ki jih vrši Bog v mladih dušah in ga povzdignilo. Koliko več pa se ima zahvaliti duhovniku slovenski mladenič!

To je jasno in o tem je odveč razpravljati. Dejstvo je, da tupatam kljub temu pride do kakšnega spora; krivda je zdja na tej, zdaj na oni strani ali pa navadno na obeh in dolžnost vseh je, da se možnost takih sporov kolikor mogoče omeji, da se obstoječi hitro poravnajo in zaduši kolikor mogoče vsaka kal, iz katere bi utegnili vzkliti novi. Zato pa je treba, da se v to svrhu gotovih načel držimo. In ta so po našem mnenju sledeča:

1. V stvareh, ki se tičejo vere in lepega, nramnega obnašanja, ima

prvo in zadnjo besedo duhovnik, naj bo v odboru ali ne, naj bo redni ali samo podporni ali častni član. Če tedaj kakšen Orel živi ali začne živeti tako, da je v izpodtiko, da med ljudmi njegov ugled pada, da vsled tega trpi ves odsek, če postane mlačen, zahaja v slabo družčino itd., tedaj gre odločivna beseda župniku.

2. Duhovnik pa ne bi ravnal modro, če bi takih reči ne skušal uravnati potom odbora. Moč in oblast imeti je v tem oziru dobro in prav, ni pa modro jo preveč pokazati ali — kar je posebno neprevidno — hoteti ravno moč zaradi moči pokazati, se z njo ponašati. To je glavni vzrok vseh sporov. — Druga napaka v tem oziru je neprevidno opazovanje življenja in delovanja kakega člana. Odločno napačno pa je, se v tem oziru preveč na druge zanašati, pustiti koga naravnost zalezovati, verjeti vsako čenčo. Vedno je boljše z grešnikom med štirimi očmi govoriti, ga ljubeče posvariti in sam nanj paziti, pa tako, da kolikor mogoče menj opazi. — Ne smemo tudi tega pozabiti, da se godnega fanta v stvareh občevanja z drugim spolom ne sme meriti z isto mero kakor tistega, ki je komaj šoli odrastel; v teh rečeh, ravno v teh rečeh je največ modrosti in razumevanja treba. Kar se tega tiče, napravijo največ besedi in sporov gotove vrste ženske, ki bližnjega od vseh strani ošnofujejo in katerih bi pameten človek sploh nikoli ne smel poslušati, naj se še tako drže cerkve. V razmerje Orla do duhovnika naj se drugi sploh kolikor mogoče ne vtikajo; duhovnik bo s pomočjo odbora in odseka vsako stvar, ki se tiče zasebnega življenja posameznikovega, najboljše in najhitrejše uredil. Saj fantje radi poslušajo in imajo zmisel za to, kaj odseku koristi, kaj pa škoduje. Fantom zaupati, to je poglavito!

3. Neobhodno je potrebno, da je duhovnik član Orla; kjer je Orel brez duhovnika in duhovnik brez Orlov, tam gotovo nekaj ni v redu, ali pri Orlu ali pa pri duhovniku. Tudi je zelo priporočati, da je duhovnik v odboru, ker ima tam največ prilike svoje moči v korist odseku najbolj razviti. Ni pa nujno potrebno, da je duhov-

nik predsednik odsekov; celo svetovali bi, naj bi postalo splošno pravilo, da se predsednik in načelnik in če mogoče tudi podpredsednik izvolita iz fantov. Najbolj primerno je, če je duhovnik tajnik, vendar pa je tudi tu želeli, da se fantje sami tajništva vadijo in tajniki postanejo, ker je tajništvo za izobrazbo fantov najbolj koristno. Duhovnik je lahko odbornik »brez portfelja« in kot tak dejanski voditelj društva v verskih in moralnih zadevah in svetovalec v vseh drugih. V prvih rečeh naj pa, kakor rečeno, ne postopa brez odbora, ki naj bo tudi v tem oziru nekako njegov enakovredni in enakopravni soorgan, kar se pa svetovalstva tiče, je odbor in odsek strogo dolžan nasvet duhovnikov pred vsemi drugimi uvaževati in nikoli zbuditi suma, kakor da bi nalašč, namenoma se ne hotel navodilom duhovnika prilagoditi. Taka pot je stranpot in odsek se tako duhovniku s časom popolnoma odtuji. Duhovnik mora odboru svoje razloge pojasniti, odborniki pa duhovniku, naj se gre za katerokoli stvar; če se tiče verskega in npravnega življenja, se mora pač med duhovnikom in odborom v vsakem slučaju in za vsako ceno sporazum doseči; če se gre za organizatorične stvari, je pa seveda odločilno to, kar večina sklene. Nikoli ne sme po našem mnenju duhovnik v tem oziru hoteti svojo voljo za vsako ceno uveljaviti — odseku se mora pustiti v organizatoričnem oziru vsa tista svoboda, ki mu jo daje poslovnik: »Mladeniška organizacija«. Kdor hoče dobro razmerje s fanti ohraniti, ta ne sme skušati niti ene pičice na tem po svoji volji izpremeniti! Ravno duhovnik mora biti prvi branivec odsekovih pravic in jih zato sam najbolj spoštovati.

Kar pa velja odseku, velja v isti meri, oziroma še bolj o okrožju. Sploh se naj gleda na to, da bodo okrožna predstava veliko delovala, kolikor mogoče samostojno delovala in svojo avtonomijo skrbno varovala. Funkcija duhovnika pri okrožju je posebno važna. Mi smo pri predsedstvu zadnje čase opazili, da kljub temu, da okrožja delujejo, vendarle še vsaka malenkost pred predsedstvo pride. To ni prav. Časih se moramo baviti z rečmi, ki niso ene predsedstvene seje vredne. Okrožja bi take stvari lahko veliko boljše in hitreje rešila. Glavna stvar je, da okrožja o svojem delovanju centrali vestno poročajo (O gorških okrožjih n. pr. komaj vemo, če sploh obstojajo — o odsekih pa skorej še tega ne.), da centrala takoj vidi, kje se prav dela, kje pa so napake. Duhovnikova beseda in svet pri okrožju lahko na mah rešita vprašanja, ki se pri predsedstvu časih cel mesec ali več vlečejo, ker se mora predsedstvo informirati ravno pri okrožju in navdano pri du-

hovniku. Nobeden se ne sme izgovarjati: Ja, saj okrožje stvar ravno tako reši kakor odsek — so ravno tisti zraven. Ni res! Vsakokrat, kedar okrožni odbor izvolite, posebno Svetega Duha razsvetljenja prosite, da izvolite same najboljše in najmodrejše. Potem boste s takim odborom zadovoljni. In pri okrožnem odboru je treba tudi to omeniti, da en sam duhovnik v njem ni zadosti, ker bi utegnulo tako priti do tega, da bi duhovniki enega okrožja med seboj ne delovali v soglasju. Tudi pri okrožju so duhovniki lahko odborniki »brez portfelja«. Sploh bi pa jaz predlagal, **naj se za duhovnika odloči v vsakem odseku in okrožju posebno odborniško mesto izmed tistih dveh, ki nimata posebni funkciji in naj bi se to mesto imenovalo »odbornik - duhovni voditelj«** ali kar na kratko: »duhovni voditelj«. S tem bi se duhovnikova funkcija pri Orlu jasno in nedvoumno izrazila.

So še druge manjše reči, zaradi katerih utegne priti med odsekom in duhovnikom do nesporazumljenja. Na primer glede iger, oziroma vlog. Tu naj Orli ja v nobenem slučaju ne izzovejo konflikta, ker ni vredno. Naj se igra tako ali tako; to za orlovsko misel vendar nima nobenega pomena, ali se igra z mešanimi ali nemešanimi vlogami. Zonekod zopet fantje prehitro, preradi in preveč zamerijo, če se jih posvari. Kakšen gospod rad preveč svojo oblast pokaže in poudari in to na fante slabo vpliva; čutijo se ponižane, omalovaževane in časih celo terorizirane. — Večkrat se tudi kakšna beseda napačno razume, se prenašajo »pošte« po ljubeznjivih moških in ženskih hinavcih in škodoželjnejših, ki se zlasti duhovniku radi prilizujejo in skušajo pridobiti njegovo naklonjenost na škodo bližnjemu.

Toliko glede tega vprašanja. Mislimo, da nikomur nismo nič žalega rekli — če smo komu nehote krivico storili, jo bomo radi popravili. Predvsem pa pomislimo, da smo vsi ljudje, da je ljubezen več vredna in bolj močna kot vsaka druga sila in da moramo v blagor slovenskemu ljudstvu hoditi skupaj. Sicer pa, kadar nam kaj ni prav, prijatelji, tedaj kakor je apostol rekel: potrpimo drug z drugim!

Razširjajte - - -

- priporočajte -

- - agitirajte za

MLADOST

Naša organizacija.

Pozor okrožja!

Okrožje v Idriji je poslalo predsedstvu Zveze Orlov poročila o organizatoričnih in

tehničnih revizijah, zvršenih nad odseki, ki spadajo v področje tega okrožja. Poročila so sestavljena tako vzorno, da nas silijo, da podamo tu nekaj zgledov vsem našim okrožjem. Idrijsko okrožje si je s tem pridobilo veliko zaslugo, da bode in mora postati način in sestava teh poročil vzorna za vsa okrožja. Poglejmo!

Zapisnik

spisan povodom revizije organizatoričnega delovanja telovadnega odseka „Orel“ katol. slov. izobraževalnega društva v _____, ki se je vršila dne _____ 19__.

Tek. št.	Vprašanja:	Odgovori:	Opazke:
1	Ali je revizija redna, oziroma izvenredna?	Redna — napovedana.	
2	Pri reviziji navzoči odsekovi odborniki:	predsednik, tajnik, blagajnik in 1 odbornik.	
3	Je bilo za revizijo vse pripravljeno	da	
4	Od kdaj obstoji odsek	od dne 28. novembra 1909.	
5	Koliko članov šteje odsek:		
a)	rednih izvršujočih	23	
b)	podpornih	nič	Ima pa nekake podpiratelje, ki mu od časa do časa pomagajo z gmotnimi prispevki.
3	Ima odsek lastne prostore	ne	
7	Ali odsekov odbor pravilno posluje in sicer:		
a)	Sklicuje predsednik seje	po potrebi	Želeti bi bilo, da se vrše redno na 14 dni.
b)	Tajnik vodi:		
	imenik rednih članov	ne	Imenik, v katerega se vpiše krstno ime, priimek, stan, stanovanje in starost, naj se vodi.
	vložni zapisnik (z akti)	da	Vodil naj bi brat tajnik.
	sejni zapisnik	da	isto.
	kroniko	ne	Dobro bi bilo, da se vpelje.
	zapisnik udeležbe ob predavanjih	ne	Ker menda predavaja vsi redno pohajajo. — Svetovalo se je tudi, naj se upelje zapisnik o vsebini predavanj.
c)	Blagajnik vodi:		
	knjigo za vplačevanje članarine: 1. rednih 2. podpornih članov.	Le provizorično ne	Uvede naj se knjiga! Ker nima odsek podpornih članov.
	blagajniško knjigo:	da	Podali so se podatki, kaj naj se nekoliko popravi.
	1. Ali je revidirana od računskih preglednikov	ne	Ker jih odsek ni določil. Računi in priloge se ne spravljajo.
	2. Ali so se našli računi in priloge v redu?	ne	
č)	Nadalje se vodi:		
	inventar	ne	Ker je vse društvena lastnina.

Tek. št.	Vprašanja:	Odgovori:	Opazke:
d)	Ali ima katol. slov. izobraž. društvo svojega zastopnika v odsekovem odboru?	Zastopa br. predsednik.	
	Ime .	I. B. . . .	
e)	Ali skrbi odbor za redna predavanja?	Se vrše redno vsak četrtek.	Predavalo se je iz mlad. telov. organizacije in „Zlate knjige“.
f)	Ali ima odsek vsako leto redni občni zbor?	da	
g)	Ali ima odsek čebelico?	ne	Če mogoče naj se ustanovi, ker upliva prav blagodejno na člane.
8	Posebnosti, ki so se opazile pri delovanju odseka	a) Odsek ima svoj naraščaj, ki poseča redno predavanja rednih članov. b) Odsek nima nikdar svojih prireditev, pri katerih bi imeli denarne dohodke (kar je v našem okrožju izvanredno.)	Pazi naj se, da bodo predavanja za redne člane in za naraščaj primerna, ali pa naj se uvede za naraščaj posebna predavanja, kar je še bolj priporočljivo. Odsek mora skrbeti, da bo prispevke, ki so določeni na 10% dohodkov pri veselich, katere je dolžan oddati okrožju, dal na kak drug način.
9	Ali se pri odseku kažejo lepi uspehi:		
a)	Koliko je bilo 1) predavanj 2) izletov 3) jav. telovadb	se ne, da določiti. 7 2	
b)	Koliko izvodov „Mladosti“ dohaja?	12	
c)	Koliko šteje odsek krajev?	13	
č)	Kolikokrat so pristopili redni izvršujoči člani skupno k svetemu obhajilu?	1	Morali bi redno letno dvakrat pristopiti!
d)	Koliko je bilo kaznovanih z: 1. navadnim ukorom, 2. strogim ukorom, 3. poostrenim ukorom, 4. izključitvijo.	—	Ker se menda ne upošteva mlad. telovadne organizacije oddelek VI, tretje vprašanje!
e)	V splošnem:		

Želeti bi bilo, da se vpelje pri odboru novo življenje, kakor tudi, da se to življenje prenese na ves odsek, ki naj bi deloval bolj skupno in edino! — Člani, kakor odbor naj bi ne izdirali pezdirlja in očesa svojega bližnjega, predno si sami iz svojega očesa ne izderejo bruna!

V splošnem se opaža, da leži breme vsega dela na ramah br. predsednika. Naj bi torej isti

delo razdelili med odbornike ter potem njih delovanje nadziral. Le na ta način se bodo naučili fantje delovati v odseku in potem tudi v društvu!

Idrija, dne ..... 19.....

I. I.

t. č. revizor.

To je poročilo, katero priobčujemo tako, kod nam je došlo. Pripominjam, da so poročila v vseh odsekih sestavljena po tem vzorcu. Okrožje je tudi pri seji z dne 30. aprila sklenilo, da se prepisi revizijskih poročil

Poročilo

tehnične revizije telovadnega odseka Orel v ..... dne ..... 19.....

Odsek telovadi v telovadnici c. kr. ljudske šole ter ima sledeče telovadno orodje: a) lastno: drog, bradljo, konja, tri velike ročke, lestvice za skupine,

morajo 1) poslati dotičnemu odseku, ki je bil revidiran, 2) prečitati pri odborovi. oziroma vaditeljski seji dotičnega odseka, in 3) na občnem zboru odseka. To je vsekakor posnemanja vredno!

tri pare ročk za stojo, viseči drog, dve blazini in 50 parov zastavic; b) erarično: lestve, plezalni drogov, koza, skok v višino z dvema skakalnima deskama, male ročke, dve blazini, bradljo in vrv. — Telovadcev šteje 33, kateri telovadijo v torek in četrtek. — Redovne vaje so v splošnem precej dobre, br. načelnik naj pazi le na to, da vadijo vsi naenkrat,

novincem pa naj pokaže kako se vaje vadijo. — Proste vaje bi bile lahko veliko boljše, br. telovadci, oziroma br. načelnik naj pazi, da izvajajo vsi naskrat, ter pazijo na posamezne gibe, ki so ponekateri popolnoma za nič. Sploh pa več pozornosti pri prostih vajah. — Orodna telovadba bi bila lahko dobra pa je v splošnem zelo slaba, razen par izjem, kajere bi si morali drugi v zgled postaviti. Br. telovadci naj telovadijo na vseh orodjih in poskušajo sprva lahke vaje, pozneje težje. V ..... se sploh premalo važnosti polaga na orodno telovadbo. Priporočati je na orodju vezavo in eleganco, kajti brez

teh dveh stvari je lepa vaja izključena. — Vad. zbor obstoji ter ima svojo telovadbo in seje vsako soboto. — Telovadbo vodi br. načelnik, v njega odsotnosti br. podnačelnik. — Statistika se vodi ..... Pri ..... odseku bi imel pripomniti le še to, da naj vlada v njem več discipline, katere se zelo po- greša.

....., dne ..... 19.....

I. I.
t. č. okr. načelnik.

Seznamek odsekovih miadeniških večerov Idrijskega okrožja „Orlov“.

Tek. št. v.	Odsek v:	Štev. prirejenih miadeniških večerov	Snov, ki se je razprajala.	Predavatelj.	Ali so tudi člani Orla nastopili v kakem predavanju?	Povprečni obisk.	Opomba:
1	Cerknem	—	—	—	—	—	Iz dopisa tamošnjega predsednika dr. Knavska z dne 28. aprila se vrše od zadnjega občnega zbora (19. marca) tedenski fantovski večeri, kjer jim razlaga brat predsednik Zlato knjigo. Drugega poročila ni prejelo okrožje.
2	Črnem vrhu	17	Zlata knjiga, knjiga o lepem vedenju, dalje tema: Orel in njega vzori, nevera, verska brezbržnost in nje vzroki.	Ant. Kastelic kaplan kot tajnik Franc Tratnik učitelj kot predsednik.	Parkrat so nastopili tudi telovadci z deklamacijami.	14	V enem predavanju se je razpravljala snov: o škodljivosti kajenja mladine, katerega so se udeležili tudi člani društva.
3	Idriji	20	Razložila se je cela „Zlata knjiga“ in glavne njene točke „Mlad. tel. organizacije“. Razpravljalo se je poleg tega tudi druge raznovrstne teme.	„Zlato knjigo“ je razlagal kaplan brat Fr. Gnidovec. Druge točke so se razlagale od strani Orlov samih, posebno od br. predsednika.	—	21	Predavanja so se vršila tedensko. Nekaj se jih je moralo opustiti radi drugih vaj.
4	Spod. Idriji	—	—	—	—	—	Radi malega števila članov se ne vrše tedenski sestanki pač pa so udeležujejo mesečnih predavanj izobr. društva.
5	Otaležu	—	—	—	—	—	Ker ni prejelo okrožje nikakega poročila, ne ve ali so se vršili kaki sestanki ali ne.
6	Zireh	10	„Zlata knjiga“, Mlad. telov. organizacija, o samovzgoji mladine in o značaju Orla.	Kaplan Janko Cegnar, predsednik, kaplan Fr. Vrhovec, ter dva druga člana Orla.	Br. Orli so posegali posebno v debato.	19	—

Idrija, dne 8. maja 1911.

K vsemu temu nimamo pripomniti drugzega nego, da je želeli, da bi bila vsa okrožja tako vestna in natančna pri delu. Potem

bi šlo in mora iti v vsi naši organizaciji naprej in vedno naprej za cilji ki so tako lepi! Na zdar!

J. P.

Goriško.

Iz Goriškega smo prejeli nastopni dopis, ki se nam zdi zelo važen, da ga priobčimo s posebnim ozirom na nekatere goriške odseke:

»Lepo število dopisov prinaša vsaka številka »Mladosti«, zaman pa iščeš dopise z Goriškega. Še celo najvažnejši pojavi med našimi Orli, t. j. ustanovitve novih odsekov, se v »Mladosti« ne omenijo. Odkod ta malomarnost? Človeku bi se zdelo, da so goriški Orli sami analfabeti, da ne bi prinašali goriški listi teden za tednom dopise o gibanju naših Orlov. Dobro in prav je sicer, da se seznaniti goriško ljudstvo z našo organizacijo, prav pa ni, da o tem Orli ostale Slovenije ničesar ne vedo. Sploh pa se vedno govori in piše: »Mladost« je naše glasilo! Da, »Mladost« je tudi naša stalna in najboljša šola, kajti takih naukov ne dobijo Orli v nobenem slovenskem listu! Čitajte krasne članke v »Mladosti«.

Zanimivo bi bilo vedeti, koliko je na Goriškem število naročnikov »Mladosti«. Doslednemu čitatelju, ki zaman išče dopisov iz Goriške, bode jasno, da mora biti to prav majhno razmeroma z onim organiziranih fantov. Za vzgled naj služi goriškim Orlom sklep logaškega okrožja, ki se glasi: Prvi predpogoj pri ustanovitvi kakega novega odseka bodi, da je vsak član, ki se prikladi, naročnik »Mladosti«, sicer se ga brez-pogojno ne sprejme! — Kaka razlika, če pomislimo, da so na Goriškem morda tudi odseki Orla brez »Mladosti«, ne pa samo posamezni člani! Da je čitanje »Mladosti« velike važnosti, sem bil jaz pred kratkem ravno od nasprotnika Orlov opozorjen, ko mi je očital, da ima po nekod Orel malo vzgojiteljev, kar je na Goriškem tudi res; zato pa naj vsaj »Mladost« nadomesti to pomanjkanje. Ker sem prepričan, da bi se dalo s tem veliko doseči, zato kličem goriškim Orlom: Ven iz naših vrst, kdor ni vsaj čitatelj »Mladosti«.

V tem oziru bodi torej drugače!

Naši fantje.

Okrožja.

Vipava. »Naš je bil ta dan in lep je bil.« Poročilo o občnem zboru vipavskega okrožja v Logu dne 7. maja 1911. Po dopoldanskem sv. opravilu in ljudskem shodu so bile popoldne slovesne litanije Mat. božje z blagoslovom. Takoj po blagoslovu oglasijo se orlovski rogovi pozivljajoč k pozoru, nakar nastopi predsednik vipavskega okrožja Orla, br. dekan Lavrič, ki v izbranih besedah ovori zborovanje. Zapisnikarjem imenuje brata predsednika braniškega Orla kurata Šmida. Brat dekan je nagovoril zbrane Orle približno tako-le: Imenitna so tla, na katerih zborujemo. Zgodovina ve povedati, da so se tu vršili veliki boji. Tod so korakale pod cesarjem Teodozijem rimske legije s svojimi zasta-

vami, na katerih so se ponosno lesketali znani rimski orli. Pred sto leti so tod divjale sovražne čete tedaj mogočnih Francozov. Slišale so se bojne trobente. Spomenik tam ob cerkvi govori Vam o hrabrih činih avstrijske armade, ki je prepodila sovražnika za vselej.

Danes vidimo tukaj tudi Orle in slišimo trobente, toda to niso znaki sovražnikov in te trobente ne kličejo k sovražnemu namenu. Glas trobent zbral nas je k plemenitemu delu. Zjutraj ste pokazali, mladeniči Orli, da hočete delovati na temelju svete vere, na ljudskem shodu zjutraj ste manifestirali zopet za to prepričanje. Pokazali ste, da nas je nekaj in da se naše vrste še vedno množijo. Nov pogum navdaja naše čete, nasprotnika pa s strahom. In ravno to je in bodi naš namen naših manifestacij: napolniti naša srca z novim pogumom, sovragu zadati pa strah. — Toda, predragi Orli, bati se je, da ti kliči »na zdar« poenjajo in se celo ohladijo, in da se marsikateri Orel izneveri svojim načelom, najlepša manifestacija, ki ostane in bo ostala, je delo po odsekih. — To delo ostane. In sad takega dela, sad enega leta po odsekih, je današnja manifestacija. Delo po odsekih, to bo ostalo. Tam se izobrazujete, da postanete trdni, značajni, kot ta dva drevesa, ki tu stojita in kljubujeta viharjem in burji. Značaj bodi prvo, nakar naj pazi Orel, po odsekih bodi pa tudi podrobno delo. — Danes bomo podali račun od svojega delovanja. Nepopolno je še, toda naša skupna dolžnost je, da se opozorimo na napake, ki jih v prihodnje skušamo popraviti. Načrtati pa hočemo tudi pot za prhodnje delovanje. Zato otvorim letošnji občni zbor in konstatiram, da so vsi odseki zastopani polnoštevilno. Deželnih in političnih mej ni več med nami (Živahno pritrdjevanje), zastopani smo le Orli lepe Vipavske. Nato pozdravi brata Jeločnika iz Ljubljane, pozdravlja gospode župnike in zastopnice deklških organizacij. — (Burno odobravanje in ploskanje je sledilo prekrasnem ugovoru.) Nato da besedo bratu tajniku Silvestru iz Vipave, ki izjavlja približno tako-le: Tudi jaz sem stal med prireditelji današnje slavnosti. Povdarjati moram, da je misel za ta slovesni dan prišla iz vrst fantov samih, ne od naših duhovnikov, da nam kdo ne bo zopet podtikal. — Bilo je dne 8. septembra. Jaz sem stal ob grobu našega Zveličarja v sveti deželi — tu na domači zemlji, v Logu, pa ni bilo shoda. (Op. Na Mali Šmaren je dovolilo liberalno svobodomiselnost županstvo, da se je vršil javen ples, zaradi katerega se je cerkven shod opustil.) Na teh svetih tleh porodila se mi je misel: Mariji moramo zadostiti pa mi Orli za nečast in zato sem sklenil delati na to, da se posvetimo prvo majniško nedeljo Materi deviški v Logu in ji damo tako zadoščenje za oni osmi september. In hvala Bogu, tu smo. Podajem poročilo. Brati Orli! Okrožje se je ustanovilo dne 5. maja 1909. Lanski občni zbor se je vršil v Batujah 19. junija. Danes spadajo v vipavsko okrožje ti-e odseki: Vipava, Šturje, Št. Vid, Budanje, Ustje, Branica, Col, Gabrje, goriški oddelki: Batuje-Selo, Kamnje, Črnice, Rihenberg, Vel. Zablje, Šmarje, Osek. Vsi odseki gornjega dela delujejo dobro, razun Budanj in Ustij. V Budanjah se je začelo delovati na novo in je upanje, da se bode od sedaj delalo vztrajno. Na Ustju je odsek baje popolnoma prenehal, zato je po mojem mnenju najboljšo, da danes konstatiramo, da ga nič ve. — Seje. Okrožnih odborovih sej je bilo sedem. Br. Silvester stavi začetkom predlog, da se pošlje udanostna izjava prevzvišenemu knezoškofu v Ljubljano (viharno sprejeto), predsednik brat dekan pa predlaga tudi udanostno izjavo prevz. knezonadškofu goriškemu. (Sprejeto z velikim odobravanjem.) Seje so se vršile: 2 v Vipavi, 2 v Logu, 2 v Šturjah, 1 v Ajdovščini, ker je bila istočasno tudi tehnična seja, je bilo skupaj 14. — Važni sklepi so: 17. julija se je sklenilo, da bode okrožna javna telovadba dne 7. avgusta v Šturjah. Dne 7. avgusta se je ista tudi lepo izvršila. Dne 4. novem-

bra se je vršila Zvezna odborova seja na Brezjah. Okrožju sta pristopila br. Viternih iz Št. Vida in Ceden iz Batuj. Dne 4. decembra se je okrožje razdelilo v dva dela, ker je bil delokrog preobširen in se ni moglo uspešno delovati. — Dne 26. marca 1911 je bil imenovan za org. revizorja brat Silvester. Ta dan se je sklepalo že za slavnost v Logu z dne 7. maja. Istočasno so podali odseki tudi poročila o jesensko-zimski sezoni. Konstatira se, da je še precej dobro izpadlo. Dne 23. aprila se je sklenilo, da se bode vršil občni zbor dne 7. maja v Logu. Dne 3. julija 1910 se je okrožje v velikem številu udeležilo romanja na Sveto goro. Letos so se ustanovili odseki: v avgustu 1910 Osek na Goriškem, v oktobru Rihenberg in Šmarje, formal. tudi Ajdovščina. Dne 6. novembra 1910 se je ustanovil močan odsek na Colu, govoril je imenom okrožja br. Jež. Dne 25. marca 1911 se je ustanovil nov odsek v Gabrijah. V imenu okrožja je govoril brat Silvester. Revidirali so se letos ti-le odseki: Branica, Št. Vid, Budanje. Tako šteje danes naše okrožje do 400 članov, med njimi do 200 telovadcev. Lansko leto je štelo 260 članov, napredek tedaj 140 članov. Vseh pisem se je prejelo in odposlalo 274. Pač nekaj velikega. — Konečno omenja brat Silvester, da je danes vse slovensko ljudstvo pod okriljem V. L. S., koji se izrazi z upanje. Ljubljenc našega naroda dr. Krek se je izrazil, da tam, kjer je mladina, je naša bodočnost, obstoj naroda. Zato nesimo mi Orli, ki se smo danes poklonili prebl. D. M. in Njenemu Božjemu Sinu, pod njenim varstvom ogenj prave omike med naše ljudstvo in rešena bo naša mila domovina. (Viharno ploskanje.) — Brat dekan povdarja, kaj da pomenijo številke odsekov in uradovanje. Torej ogromno delo. To delo je izvršil br. Silvester na tanačno, zato se mu izreče prisrčna zahvala. Ker se k poročilu nihče ne oglasi, je soglasno sprejeto. Nato da brat predsednik besedo okrožnemu načelniku bratu Ježu, ki podaja sledeče: Dragi bratje! Prišli smo danes skupaj, da obračunamo s prošlim letom, ali smo kaj delali in da ne nosimo zastoj imena Orel. Z mirno vestjo lahko rečemo, da smo! Na poziv okrožja prihiteli ste vedno skupaj pomagati, delati! Torej poročilo: 1. Okrožni vaditeljski zbor je imel le eno samo sejo, da ni bila združena z odborovo. Drugače se je tudi obravnavala pri odborovih sejah tehnična stran. Znanprej je želeli, da se tudi to boljše uredi. 2. Dne 3. julija je bilo viavsko okrožje častno zastopano na svetogorski slavnosti in pri javni telovadbi v Solkanu, nastopilo je lepo število članov našega okrožja. 3. Dne 7. avgusta je imelo vipavsko okrožje svoj dan v Šturijah, pri katerem so pokazali bratje telovadci, da je njih volja trdna kot skalovje našega Nanosa. Kljub dežju smo nastopili in svojo nalogo častno rešili. Nastopilo je 150 telovadcev. — Vadilo se je proste vaje, moreško, telovadilo na drogu in bradli. 4. Člani našega okrožja so se udeležili tudi javne telovadbe v Dornbergu. 5. Dne 5. svečana 1911 se je vršil v Vipavi prvi okrožni tehnični tečaj. Prisotnih je bilo okrog 40 članov telovadcev. 6. Drugi vaditeljski tečaj se je vršil stotam dne 9. aprila. Telovadecv okrog 35. 7. Trobentači gornjega dela so imeli skupne vaje dne 22. aprila v Logu (19 trobent.) 8. Okrožni vaditelji žrtvovali so svoje moči, da so hodili poučevati telovadbo k mlajšim odsekom. — S te mkonča msvoje poročilo. Izpopolnjujmo naše vrste, da postanemo močna armada, ki se bo neupogljivo borila za zatirani naš mili dom in sveto vero naših očetov. Da bo ta armada ostala zvesta Bogu in domu, prihitimo večkrat tu sem k Nji, ki je kači glavo strla! Z njo na čelu bomo zmagali sovražne sile! Na zdar! Poročilo soglasno sprejeto. — Blagajnik brat Sorta poda blagajnikovo poročilo. Pripomni, da stroške današnjega dneva prevzame krščanska socialna zveza, za kar ji gre najtoplejša zahvala. Malo imamo, a to je naše! Nekateri želijo članarino zvišati na 3 krome; na kar brat Šmid predlaga, da naj ostane pri starem,

preplačnikom se pa ne stavijo meje. Enoglasno sprejeto. Blagajnikovo poročilo se odobri. Za njim nastopa brat Jeločnik, viharno pozdravljen, ki govori približno tako-le: Dragi bratje! Velika prirediteljev avgusta, naša orlovska manifestacija je pred vratmi. Vadite se z vso vnemo! Ustanovite za vsa okrožja vaditeljske tečaje, h katerim naj gotovo pride načelnik in vas jeden telovadec. V Ljubljani bo prostora samo za 600 telovadcev, kjer je prostor v Alojzijevišču. Drugače bi morali iti zunaj mesta, kar bi bilo združeno z ogromnimi stroški, česar pa ne zmoremo. Zato bodo telovadili samo vzorni telovadci. Po Ljubljani pa bomo korakali vsi in tako manifestiral za katoliški značaj Ljubljane. Danes tri tedne ustavila je pri voltvah v Ljubljani poulična mularja šolske sestre, pljuvala nanje, bila po vozu s palicami. Bile so v smrtni nevarnosti. Zato pa mi pokažimo, da se jih ne bojimo. Torej vsi v Ljubljano! — Ko poleže pritrjevanje in ploskanje, zahvali se brat dekan predsednik bratu Jeločniku ter ga zagotavlja od naše strani udeležbe. Pripomni pa duhovito, da ima sovražnik le polževe rogove, in jih bo, kakor hitro se mi pokažemo in manifestiramo, plaho skrtil, kot polž. (Splošen smeh in pritrjevanje.) Nato se je vršila volitev okrožnega predsedstva. Br. Batagelj iz Šturij predlaga br. dekana, ki je tudi z nepopisnim navdušenjem izvoljen. — Za podpredsednika je z veliko večino izvoljen brat učitelj Bric, načelnik telovadnega odseka na Colu. Tajnikom je potrjen enoglasno še vrli brat Silvester. Istotako je izvoljen blagajnikom brat Batagelj iz Šturij enoglasno. — Okrožno načelstvo se je sestavilo tako-le: načelnik voljen enoglasno bra Jež, podnačelnik brat načelnik Bratovš iz Št. Vida. Nato zaključil predsednik lepo zborovanje.

Škofjaloka. Okrožje je imelo dne 6. t. m. občni zbor v Selcih. Na tem občnem zboru se je sklenilo, da bo imelo okrožje dne 2. julija celdnevni tečaj v Selcih. V odbor so bili izvoljeni: J. Urbas, predsednik; J. Kepec, podpredsednik; R. Kramaršič, tajnik; P. Tavčar, blagajnik; J. Bešter, tajnikov namestnik. Vaditeljski zbor pa je sestavljen sledeče: dr. Krek, načelnik; J. Megušar, podnačelnik; J. Oblak, G. Langerhole, J. Nastron, J. Vidmar, vaditelji.

Vrhnika. Okrožje je imelo svojo sejo dne 14. maja v Horjulu. Iz zanimivega dnevnega reda podajemo sledeče: 1. Nabori so končani. Naj skrbijo odseki, da se morebitne vrzeli, ki so nastale v naših vrstah vsled potrditev, zacelijo. 2. Predsednik graja hibe zadnjega vaditeljskega tečaja. 3. Prihodnji vaditeljski tečaj se vrši na Vrhniki dne 11. junija. Dne 28. maja pa se vrši v Horjulu tehnični tečaj za ondotni odsek. Predlaga se, naj bi pri vaditeljskih tečajih vodili telovadbo, menjaje se, posamezni načelniki odsekov. Predsednik predlaga, naj se podpornina pri odsekih zenači, da ne bo prevelikih razlik.

Cerknica. Okrožna seja se je vršila dne 14. maja v Starem trgu pri Ložu. Vaditeljski zbor je imel dosedaj tri seje. Odseki naj poročajo v vsaki seji vaditeljskega zbora o statistiki. Sklene se, da se vse odseke, razen loškopotoškega, revidira v tehničnem in organizatoričnem oziru. Dalje se je razmotrivalo o prihodnjem občnem zboru. Sprejme se predlog, da naj se naprosi Zvezo, da priobči v »Mladosti« navodil, kako naj odseki podajajo poročila okrožju. Br. Škulj predlaga, da naj se na nameravanem ljudskem shodu na binkoštno nedeljo obravnavajo sledeče točke: 1. Vpliv mladinske organizacije na slovensko ljudstvo. 2. Pomen narodno-obrambnega dela. 3. Vpliv naše organizacije na versko življenje. Odsekom se priporoča več discipline.

Idrija. Seja z dne 30. aprila v Spodnji Idriji. Glede rogov se je treba obrniti na odsek, ki ga je izvolilo v to svrhu predsedstvo Z. O. (Opomb. ref.) Navzoči zastopniki odsekov poročajo, da so člani izpolnili sklep zadnje seje ter pristopili skupno k sv. obhajilu. — Izobraževalnemu društvu v Žirih je

nakazalo okrožje nagrade 10 K od veselice. — Reši se zadeva glede odseka v Cerknem. — Prečitajo se revizijska poročila vseh odsekov. — Br. H. Treven predlaga, naj bi okrožje zabilježilo v revizijskem poročilu, kolikokrat ni bil odsek zastopan pri okr. seji brez opravičbe. — Na predlog predsednika se sklene, da se morajo revizijska poročila prečitati pri seji odsekovih odborov in pri občnem zboru odsekov. — Sprejme se predlog, da se vrši občni zbor dne 21. maja z mladeniškim tečajem. — Z. O. se naprosi, da dovoli, da se odseki ravnajo po sklepu seje dekanijskega odbora slov. katol. izobraževalnih društev, ki se glasi: «vsaj en odbornik glavnega društva mora biti izvoljen v odsekov odbor». — (O občnem zboru poročamo prihodnjič. Op. poroč.)

Odseki.

Vič-Glince. Ni dolgo tega, ko je bilo brati v nekem liberalnem slovenskem listu, da se ne bo mirovalo, dokler ne bodo »Orli« na Viču »ugnani«. Dotičnemu dopisniku mi povemo, da bo še dolgo časa lahko »nemiren«, zakaj ne damo se in se ne bomo dali »ugnati« nobenemu nasprotniku, najmanj pa tistemu »nemirnemu« dopisniku. — Delamo v zadnjem času prav pridno, posebno v telovadnici ter se pripravljamo za javno telovadbo, katero nam je Zveza Orlov v Ljubljani izjemno dovolila in katero priredimo povodom blagoslovljenega novega društvenega doma dne 2. julija t. l. na Viču. Tem potom prosimo vse bratske odseke, posebno bližnje, da bi se te telovadbe na Viču, ki naj bi bila obenem nekaka priprava za javen nastop v Ljubljani, polnoštevilno udeležili. Takrat pa povabimo tudi tiste, ki so radi nas Orlov »nemirni«, morebiti se bodo znebili misli, da bi nas »ugnali«; ako pa ne, jim bomo pomagali. Na zdar!

Dobrova pri Ljubljani. Naš odsek žaluje. Dne 1. junija je umrl nepričakovano hitro načelnik Franc Seliškar. Komaj 14 dni je bil bolan — napadla ga je kužna bolezen, griža — in že se mu je začelo obračati na bolje, kar naenkrat ga zadene mrtvoud in čilega, 24letnega mladeniča ni bilo več med živimi. S Seliškarjem je legel v grob vzor Orla! Odkar odsek obstaja, ga ni bilo zvestejšega, bolj požrtvovalnega člana, ki bi bil doprinesel toliko žrtev v blagor organizacije. Njega si gotovo dobil prvega pri telovadnem orodju, pri seji — in če je bil vsled opravkov čez dan daleč od doma in je moral drugi dan zopet na isto mesto — Seliškar je prišel brez dvoma, bodisi k predavanju, telovadbi, bodisi le na skupen pomenek. Na zadnjem izrednem občnem zboru je bil izvoljen za načelnika in to je provzročilo, da je svojo vlogo za odsek le še povečal. Bil je marljiv bravec »Mladosti« in dostikrat je izjavil, da čaka že težko prihodnje številke. Marijini družbi je bil istotako zvest član in ni ga bilo shoda, da bi se ga ne bil udeležil — in to celih 11 let, ko je bil njen član. Pogreba so se udeležili vsi dobrovski Orli v kroju, okrožje je zastopal načelnik brat Babnik, brezoviški odsek pa je prihitel s svojo zastavo. Razven tega je spremila pokojnega k večnemu počitku dobrovska Marijina družba, za krsto je šlo veliko mladeničev iz okolice, katerim je bil Seliškar vedno udan prijatelj. V fari je bil posebno znan radi njegovega brezmadežnega življenja, ustreznosti in neutrudne marljivosti. Pogrebno opravilo je opravil predsednik dobrovskega odseka, dr. I. Kotnik, ki mu je ob odprtem grobu izpregovoril zadnji »Na zdar!« Solze, ki so rosile prezgodnjo gomilo, so pričale, da smo s Seliškarjem veliko izgubili. Počivaj v miru, naš France, spomin pri nas Ti ostane trajen!

Temnica. Za danes Vam, dragi bratje, poročamo veselo vest, da se naše vrste zelo množe. Ko so v nedeljo dne 11. junija t. l. prišli k nam skerbinški Orli, so naše može in fante tako navdušili,

da jih je takoj 20 pristopilo. Sedaj bomo šli pa pridno na delo, da Vam v kratkem tudi o tem poročamo. Na zdar!

Spodnja Idrija. Kruti in mrtvi so bili dnevi zimske sezone, veseli, napredni so sedaj poletni. Res škoda, da ne moremo napisati lepih vrstic, ki bi kazale napredek zimskega izobraževalnega dela, število fantovskih večerov in predavanj, ker to se žalibog ni vršilo. Pa tudi telovadilo se ni redno, vzrok temu je, ker nas je bilo tako malo, izmed katerih so pa še nekateri precej oddaljeni. Imeli smo dne 29. januarja tretji redni občni zbor. Poročila bratov odbornikov so pokazala, da je naš Orel v letu 1910 prav dobro delal. Dne 19. februarja smo priredili veselico, ki je prav dobro uspela, igrali smo igro »Doktor vseznal«. Brat J. Zonta je imel dvakrat predavanje o svojem potovanju v sveto deželo; to predavanje je bilo jako zanimivo in je želeli, da bi brat podpredsednik še kaj povedal o teh svetih krajih. — Zima se je poslovala, dvignile so se rastline in pognalo je vse. Dvignil se je pa tudi naš Orel k delu in napredku. Že koncem meseca marca smo začeli na prostem s telovadbo, z velikim navdušenjem je prihajalo pet telovadcev k telovadbi, katerih število pa se je sedaj pomnožilo na deset. Imamo tudi fantovske večere, in sicer vsako sredo v tednu, kjer skušamo, da nadomestimo, kar bi imeli v zimskem času izvršiti. Telovadba se vrši redno dvakrat v tednu. Fantje, le navdušeno naprej! Posebno pa kličem vam, novim bratom, udeležite se redno telovadbe in fantovskih večerov, kajti tukaj si pridobimo telesno zdravje in izobrazbo duha. Le vrlo in pogumno naprej po začrtanih naših načelih in včakali bomo gotovo časov, ko bodo tudi Spodnje-idrijčani pripoznali »dobro« našega dela in se, kolikor je še količkaj dobrih, ločili od vrst nasprotnikov, ki blodijo v brezverstvu. Na zdar!

Vprašanja in odgovori.

Cerkniško okrožje piše: V »Mladeniški organizaciji« ni nič določeno, kako morajo biti odseki zastopani pri okrožnem občnem zboru in koliko članov ima pravico glasovati.

Odgovor. Na strani 47. gori omenjene brošure pod naslovom »Okrožja in odsek« beremo: »Vsak odsek ima v okrožnem odboru svojega zastopnika, ki je odsekov predsednik. V okrožnem vaditeljskem zboru pa ima vsak odsek kot svojega zastopnika svojega načelnika. Izmed predsednikov posameznih odsekov se izvoli okrožno predsedstvo.« — Iz tega sledi, da so pravi zastopniki odsekov v okrožju odsekovi predsedniki in načelniki, ki edini imajo tudi pravico glasovati. Število udeležencev od strani posameznih v okrožje spadajočih odsekov ni omejeno, temveč je želeli, da se jih udeleži čim največ.

Pozor okrožjal

Odslej bomo odgovarjali na vprašanja, stavljena v prepisih zapisnikov okrožnih sej v »Mladosti« takoj za poročili o sejah. Le v izrednih ali nujnih slučajih bodemo pisali posebej. — Poročevalec.

Listnica uredništva.

K. C. v O. Poslano pesmico prejel. Misli lepe, oblika pa nedovršena, zato za tisk negodno. Isto velja bratu P. P. v Š. in bratu Št. G. v V.

POZOR ODSEKI!

Odseke opozorimo na to, da nove rogove naročajo samo po trobentaškem odseku, da se ohrani enotnost in ne nastanejo kake zmešnjave. V slučaju, da je kak odsek naročil nove rogove, naj naznani trobentaškemu odseku. Tozadevni dopisi naj se pošiljajo na Zvezo Orlov v Ljubljani.